

Wojciech Kapala
Student Akademii Medycznej, Poznań

Oczekiwania studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu w zakresie przygotowania do korzystania z różnych źródeł informacji naukowej

Rozwój społeczeństwa jest obecnie uzależniony - do pewnego stopnia - od techniki komputerowej. "Produkowane" i "dostarczane" zewsząd dane, osiągając olbrzymie rozmiary, wymagają gromadzenia w postaci prostych, zrozumiałych komunikatów. Komputer, który jest wynalazkiem połowy dwudziestego wieku, w przeciągu zaledwie pięćdziesięciu lat okazał się być narzędziem, które w pełni to umożliwia. Przy pomocy sieci Internet możliwe jest otrzymywanie danych z niemal całego świata, a dzięki komputerowym katalogom przeprowadzać można mechaniczną weryfikację danych, co pozwala na łatwiejsze i szybsze otrzymywanie niezbędnych, wyselekcjonowanych informacji.

Studenci Wydziału Nauk o Zdrowiu, podobnie jak studenci innych wydziałów i uczelni, stojąc u progu dwudziestego pierwszego tysiąclecia, zmuszeni są do korzystania z "dobrodziejstw" elektronicznych maszyn cyfrowych. Czy w następnym wieku, który będzie się charakteryzował progresją danych, studenci tego wydziału będą potrafili niezbędne im dane uzyskiwać i przy pomocy komputera weryfikować? Czy kształcenie, jakie zapewnia im obecnie uczelnia oraz możliwość realizacji swych naukowych i osobistych dążeń do pozyskiwania danych są optymalne? Pedagog K. Wenta antycypuje bowiem, że jednostki, które "nie zaadoptują i nie poddadzą swoich działań (...) treningowi (...) posługiwania się nowymi mediami, nie będą miały sposobności pomyślnego rozwoju osobowości"¹.

Wydział Nauk o Zdrowiu kształci studentów, którzy najczęściej są absolwentami liceów ogólnokształcących i medycznych studiów zawodowych. Stopień posiadanej przez nich wiedzy i umiejętności w zakresie korzystania z informacji, które są dostępne przy pomocy komputera, jest różny, uzależniony, obok indywidualnych zainteresowań studenta, także od charakteru szkoły

średniej, którą ukończył. Aby zniwelować te różnice i ułatwić studentowi korzystanie z komputerowych baz danych, jakie są dostępne w bibliotekach uczelni, Wydział postanowił wprowadzić obok tradycyjnych już zajęć z informatyki, które są realizowane na wszystkich kierunkach naszej uczelni, także dodatkowe, fakultatywne zajęcia z podstaw obsługi komputera.

W celu zdiagnozowania faktycznego stanu osobistych preferencji studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu z zakresu pozyskiwania niezbędnych im danych, poznania sposobu realizacji tego procesu oraz określenia rodzaju i zakresu zmian, jakie ich zdaniem należałoby wprowadzić, zarówno w kształceniu ich własnych umiejętności, jak i funkcjonowaniu Biblioteki Akademii Medycznej w Poznaniu, skierowano do młodzieży studiującej na tym wydziale krótki sondaż. Na ankietę, która zawierała cztery pytania otwarte, odpowiedziały 52 osoby (33 z pierwszego roku, 12 z drugiego i 7 z czwartego roku studiów).

Udzielone odpowiedzi upoważniają do stwierdzenia, że studenci Wydziału Nauk o Zdrowiu posiadają minimalny stopień przygotowania do obsługi komputera. Większość osób (46) stwierdziło, że nie korzysta z komputera - czy to z Internetu, czy też z baz danych na dyskach CD-ROM - gdyż, po pierwsze - nie posiada takiej umiejętności, po drugie - nie odczuwa aktualnie takiej potrzeby i po trzecie, że "może by i korzystali, gdyby stanowiska komputerowe były bardziej dostępne". Tylko 6 osób napisało, że korzysta z Internetu, ale czyni to rzadko.

Zdaniem objętych sondażem studentów, aby Biblioteka Akademii Medycznej w Poznaniu mogła podnieść poziom świadczonych przez nią usług, konieczny jest zakup kolejnych komputerów i zapewnienie stałego do nich dostępu. Tylko 7 osób wyraziło w pełni pozytywną ocenę biblioteki, wskazując, że spełnia ona całkowicie ich oczekiwania, natomiast 15 studentów stwierdziło, że konieczny jest zakup nowych książek, które obecnie są dostępne w pojedynczych lub kilku(nastu) egzemplarzach.

Studentów zapytano również o to, co należałoby zmienić w kwestii kształtowania umiejętności korzystania z komputera oraz źródeł informacji. Większość respondentów (36 osób) wskazała na konieczność wprowadzenia dodatkowych zajęć z informatyki już od pierwszego roku studiów, zważywszy, że przedmiot fakultatywny, z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc, jest trudno dostępny. Drugi oczekiwany kierunek działań powinien polegać na zwiększeniu możliwości korzystania z komputerów (16 osób). Jedna z ankietowanych osób stwierdziła: "Studenci powinni mieć możliwość korzystania ze sprzętu komputerowego poza zajęciami, a także z pomocy osób zajmujących się zawodowo informatyką. Prowadzenie zajęć z informatyki w formie wykla-

du nie wpływa na podniesienie poziomu wiedzy, a na pewno umiejętności praktycznych. Każdy student powinien mieć możliwość samodzielnego dostępu do komputera”.

W wyniku analizy wypowiedzi studentów, można sformułować uogólnienie, że zarówno informatyczne przygotowanie, jak i możliwość jego praktycznego wykorzystania są, zdaniem studentów, niezadowolające. Co zatem należałoby zrobić, aby w pełni spełnić oczekiwania kształcącej się młodzieży? Co zmienić, na co zwrócić uwagę, aby móc wyedukować ludzi w pełni przygotowanych i potrafiących korzystać z różnych źródeł informacji? Jakie kroki przedsięwziąć, aby uniknąć “informatycznego kalektwa”? H.G. Shane twierdzi bowiem, że “wykształcony człowiek przeszłości jest (...) niewykształconym człowiekiem dnia dzisiejszego i (...) analfabeta przyszłości”².

Próbując odpowiedzieć na postawione pytania, należy wymienić trzy kierunki, których progresywne realizowanie, zarówno przez Wydział Nauk o Zdrowiu, jak i bibliotekę, pozwoli na dobrą edukację informatyczną i praktyczne jej wykorzystanie.

Po pierwsze - należy kształtować umiejętności korzystania z komputera i elektronicznych źródeł informacji od początku studiów. Tylko wtedy bowiem można zagwarantować optymalne i konieczne dla obecnego, młodego pokolenia informatyczne przygotowanie do pracy i życia w społeczeństwie. Tylko wtedy, przy ich “komputerowym” wyedukowaniu, studenci będą mogli bez kompleksów sięgać po elektroniczne bazy danych, jakie są dostępne między innymi w bibliotekach³.

Po drugie - należałoby zwiększyć liczbę komputerów na uczelni i umożliwić stały do nich dostęp. Komputery powinny być bardziej dostępne, zarówno w bibliotece głównej, jak i bibliotece wydziałowej oraz dodatkowo zapewnić do nich dostęp w salach komputerowych, w których można by korzystać z komputera w dowolny sposób⁴.

Po trzecie - nauczyciele akademicy powinni w większym stopniu wymagać od swoich studentów przygotowywania się do zajęć i zbierania materiałów do prac magisterskich, między innymi, na podstawie nowych źródeł informacji. Wtedy bowiem, będzie można mieć pewność, że zakupione i użytkowane komputery na uczelni służą do pozyskiwania informacji naukowej, a nie jakiegokolwiek innej⁵.

Na jakim etapie tego procesu znajdujemy się obecnie? Wypowiedzi studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznej w Poznaniu wskazują, że został zrealizowany fragmentarycznie pierwszy i drugi krok tego etapu. Ich sukcesywne dopełnienie i realizacja trzeciego etapu pozwoli w przy-

szłości naszej uczelni być jeszcze bardziej nowoczesną pod względem dydaktycznym niż ma to miejsce obecnie.

---

¹ K. Wenta: *Normatywna teoria oceny materiałów multimedialnych w technice*. [W:] *Klasyfikacja i ocena materiałów multimedialnych w technice*, red. K. Wenta. Wyd. Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 1996, s. 20.

² Z. Melosik: *Wychowanie dla "Trzeciego Tysiąclecia" w ujęciu H.G. Shane' a*. "Chowanna", 1990, nr 1, s. 20.

³ Por. np. A.W. Herrmann: *Teaching teachers to use computers as writing tools*. "English Education", 1988, nr 4 (20), s. 215-227.

⁴ Por. np. J. Sobolewski: *Informatyka w szkole*. "Computerworld", 1996, nr 35 (255), s. 59-61.

⁵ Por. np. D.P. Ely: *Computers in schools and universities in United States of America*. "Educational Technology", 1993, nr 9 (33), s. 53-57.

Bibliografia

1. Ely D.P.: *Computers in schools and universities in United States of America*. "Educational Technology", 1993, nr 9 (33), s. 53-57.
2. Herrmann A.W.: *Teaching teachers to use computers as writing tools*. "English Education", 1988, nr 4 (20), s. 215-227.
3. Melosik Z.: *Wychowanie dla "Trzeciego Tysiąclecia" w ujęciu H.G. Shane' a*. "Chowanna", 1990, nr 1, s. 20.
4. Sobolewski J., *Informatyka w szkole*. "Computerworld", 1996, nr 35(255), ss.59-61.
5. Wenta K.: *Normatywna teoria oceny materiałów multimedialnych w technice*, [W:] *Klasyfikacja i ocena materiałów multimedialnych w technice*, red. K. Wenta. Wyd. Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 1996, s. 20.